

2017

Aarhus Europæisk Kulturhovedstad
Aarhus European Capital of Culture

ELEVATION OF BRK HALL STARBOARD SIDE

END SECTION OF FLOATING DOCK

MAIN PARTICULARS:

LENGTH O.A.	107
BREADTH MLD	27
BREADTH MLD	27
DEPTH MLD BUNTON	4
DEPTH MLD SIDEWALL	13
WIDTH BETWEEN SIDEWALLS	20
WIDTH BETWEEN SHIP TENDERS	20

FACILITIES:

MAX LENGTH OF VESSEL TO BE DOCKED	100
MAX BREADTH	28
MAX DRAFT	4
MAX DISPLACEMENT	100
MINOR FACILITY: 4 ROSS TENDERS, EACH WITH CAPACITY OF 100 TONS	

VISION

VISION FOR ÅRHUS AS EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE 2017

City of Århus Cultural Policy 2008-2011:

“Århus is nationally and internationally recognised as a significant cultural city and in 2017 Århus has the title of European Capital of Culture

Århus surprises and challenges with unique experiences

Århus has a cutting edge and experimental arts and cultural scene and it dares to lead the way.

Cultural diversity, global vision and local knowledge, together with innovative use of new technology and talent combine to give Århus a cultural PULSE.”

“This cultural-political vision is our future scenario for Århus as Cultural Capital. The time line of the vision is however longer than the 4 years this policy document spans. We are looking ten years ahead and the outlines of Århus as City of Culture are being drawn.

The aim to be European Capital of Culture is the cog in this vision. It is an ambitious aim and it requires major investment and commitment in the cultural sector. Investment in the development of the core cultural institutions is part of this, as they will take on a major role leading up to this – and also during the year itself.

It also requires focus on developing and improving the condition (including the physical infrastructure) for cultural production and thus benefit the professional artists of the city as well as the up and coming talent mass which is the basis for continued growth and renewal of the arts in the city. It will also require a major commitment regarding the wider dissemination of culture and audience development.

To achieve the status of European Cultural Capital citizens must experience arts and culture as integral to strengthening of identity – as a way of ensuring a greater insight and understanding of contemporary society.

Cultural experiences must surprise and challenge the public and the city’s cultural sector must reflect diversity with a broad palette of art forms, styles, genres, artistic and cultural initiatives.

But the vision of Capital of Culture 2017 is not only a cultural project. We must focus on city regeneration and the aesthetics of the urban realm/space in the city, on integration and on business development, on tourism and infrastructure and on the development of international contacts and collaboration.

The Council is considering and in some cases has already committed to large scale investment programmes in the current council period and these will be key to the Capital of Culture project.

Examples are the regeneration of Gellerup, the Multi Arena, the redevelopment of the harbour with the Multimedia House and the sports Rambla.

The Cultural Capital project is not just a Council project. This vision can only be achieved if the whole city is engaged and involved. Many individuals, organisations, companies and non-governmental organizations have the knowledge, contacts and competence which are essential pieces in this puzzle.

The vision of Århus as Cultural Capital in 2017 is the vision of the city as a whole. Culture is the element which ensures cohesion in the city and which can engage citizens on a common platform.

This cultural policy document is the first step in this major investment for the city.”

VISION

VISION FOR ÅRHUS SOM EUROPÆISK KULTURHOVEDSTAD | 2017

“Århus er internationalt og nationalt kendt som en markant kulturby og bærer titlen Europæisk Kulturhovedstad i 2017.

Århus overrasker og udfordrer med unikke kulturoplevelser.

Århus har et kunst- og kulturliv, der er nyskabende, eksperimenterende, og som tør gå i front.

Kulturen giver Århus PULS via kulturel mangfoldighed, globalt udsyn og lokal indsigt, levende brug af ny teknologi, vækstlag og talentudvikling.”

“Denne kulturpolitiske vision er det fremtidsscenario, vi ønsker for Århus som kulturhovedstad. Visionens tidshorizont er længere end de fire år, som kulturpolitikken dækker. Vi ser ti år ud fremtiden og konturerne af Århus som europæisk kulturhovedstad i 2017 tegner sig.

Ønsket om at blive europæisk kulturhovedstad er krumtap i den kulturpolitiske vision. Det er ambitiøst og kræver store satsninger og investeringer på det kulturelle område. Der skal investeres i udvikling af de bærende kulturinstitutioner i det århusianske kulturliv - små såvel som store - institutioner, som skal løfte en stor del af opgaven forud for - og under et kulturhovedstadsår.

Der skal arbejdes målrettet med at udvikle og forbedre vilkårene (herunder også de fysiske rammer) for kunstproduktion og dermed vilkårene for de professionelle kunstnere og for dét vækstlag og de talenter, som er grundlaget for fortsat vækst og nytænkning. Et stort indsatsområde vedrører formidling af kulturtilbuddene og udvikling af kontakten til publikum.

For at blive kulturhovedstad skal borgerne opleve kunsten og kulturen som identitetsskabende; som et element i at opnå større indsigt i og forståelse af samtiden. Det skal være tydeligt for den enkelte borger i Århus, at vedkommende bor i en by, hvor kunst og kultur indtager en væsentlig position, og hvor kunsten og kulturen er til for borgerne. ...”

“Kulturoplevelserne skal overraske og udfordre publikum og byens samlede kulturliv skal være mangfoldigt med en bred vifte af kunstgenrer, stilarter, kunst- og kulturtilbud. ...”

“Men visionen om Kulturhovedstad 2017 er ikke kun et kulturprojekt. Der skal satses på byudvikling og byrummets æstetik, på integration og erhvervsudvikling, på turisme og infrastruktur og på udvikling af internationale kontakter og samarbejder.

Større investeringer, som Byrådet allerede har vedtaget at gennemføre, eller hvis realisering drøftes i disse år, er også centrale for et kulturhovedstadsprojekt. Eksempelvis byfornyelse af Gellerup-området, udbygning af de nye byområder på havnen samt Multimediehuset, idrætsramblaen og Multihallen.

Kulturhovedstadsprojektet er ikke kun et kommunalt projekt. Visionen kan kun realiseres, hvis hele byen løfter i flok. En lang række personer, organisationer, virksomheder og foreninger udenfor den kommunale organisation besidder viden, kompetencer og ressourcer, som er afgørende brikker i det store puslespil.

Visionen om at blive Kulturhovedstad i 2017 er byens projekt. Kulturen er netop den faktor, der skaber sammenhæng og binder byens borgere sammen. Med denne kulturpolitik tages de første skridt i en stor investering for byen.”

Citater fra Århus Kommunes Kulturpolitik 2008-2011.

KANDIDAT

ÅRHUS MELDER SIG **SOM KANDIDAT** TIL **EUROPÆISK KULTURHOVEDSTAD** | 2017

ÅRHUS HAR VISION OM AT BLIVE EUROPÆISK KULTURHOVEDSTAD I 2017

Dette er en beslutning i forlængelse af Århus Kommunes ønske om, at kulturen skal være et af de centrale og bærende elementer i byens identitet - og i byens fremtid. Kulturens centrale placering i Århus ses allerede i dag på byens veludbyggede kulturliv, spirende kreative økonomi og positive omdømme på den kulturelle front. At blive kulturhovedstad giver mange nye muligheder men stiller også krav til en by. Det er det, vi skal se på i de kommende år.

35 byer i Europa har tidligere givet sig i kast med projektet, og Århus skal nu finde sin egen måde at løfte opgaven på. En måde, som tvinger byen til at være selvkritisk, men også til at være åben og visionær. Der er ingen faste opskrifter - kun ufatteligt mange muligheder.

De kommende år skal bruges til at kortlægge Århus' styrkepositioner, potentiale og mangler; til at formulere fremtidsvisioner - til at tænke strategisk og til at formulere det mest visionære Kulturhovedstadsprojekt, man kan tænke sig. For at det kan lade sig gøre, skal vi skabe alliancer med kunstnere og kulturinstitutioner, lytte til forskere og opfindere, tale med filosoffer og politikere, samarbejde med erhvervs- og mediepartnere, søge inspiration i kunstens verden, men også på gaden, udveksle med andre byer både i regionen og Europa - ja endda hele verden.

Men først og fremmest skal der inddrages borgere fra alle kvarterer med alle baggrunde og i alle aldre. Vi skal ikke fabrikere et kulturhovedstadsår på byens vegne. Byen skal selv skabe det. Vi skal dog være der for at hjælpe i ny og næ.

Vi skal bruge tiden indtil 2012, hvor vi regner med at få den endelige meddelelse om, at Århus kan gå i gang med de praktiske forberedelser, på at stille spørgsmål, skabe forbindelser og afsøge mening i en tid, der efterlyser både forskellighed i fællesskabet og fællesskab i forskellighed.

I øvrigt lover vi, at 2017 vil blive både oplevelsesrig og uforglemmelig og vil symbolisere dét år, hvor byen for alvor trådte i karakter.

På gensyn,

Kulturrådmand, **Flemming Knudsen** og
projektleder, Århus 2017, **Trevor Davies**
Oktober 2008

INTRO

INTRODUKTIONSMAPPE

AKTUELLE PROJEKTER I ÅRHUS

- Århus får ny havnebydel ▪ Multimediehuset ▪ Gellerup side 1
- Godsbanen ▪ Multiarena side 2
- Kulturplan 2008-2011 ▪ Bevæg Århus side 3
- En god by for alle ▪ Musikby Århus ▪ Global City Århus side 3

ÅRHUS' STYRKEPOSITIONER

- Innovation og IT ▪ IT-byen Katrinebjerg side 1
- Medier og kommunikation ▪ Medieuddannelser ▪ Arkitektur og design side 2
- Uddannelse ▪ Uddannelse, kultur og erhverv i Toldboden side 3
- Kulturinstitutioner i Århus og den skabende kunst side 4

EUROPÆISKE KULTURHOVEDSTÆDER 1985-2017

- Oversigt over kommende og tidligere Kulturhovedstæder side 1
- Erfaringer – de langsigtede resultater side 2
- Et åbent koncept ▪ Europæiske ambitioner side 3
- Relevant målsætning og projektforslag for Århus side 4
- Planlægning og tidsplan ▪ Aktiviteter og program ▪ Kvalitet og originalitet ▪ Projekter side 5
- Økonomiske perspektiver ▪ Finansiering ▪ Internationalt samarbejde og netværk side 6

PROCESSEN MOD 2017

- **Fase 1** Kulturel kortlægning af Århus: 'Hvor er Århus?' side 1
- **Fase 2** Visioner for Århus 2017 ▪ **Fase 3** Århus 2017 Værksted side 2
- **Fase 4** Projektforslag for Århus 2017 ▪ **Fase 1-4** Strategiske alliancer og netværk side 3
- **Fase 2-4** Organisation og fora side 4

AKTUELLE PROJEKTER I ÅRHUS

EN RÆKKE **INITIATIVER** SKAL FREM TIL 2017 **FORVANDLE BYBILLEDET** OG STYRKE ÅRHUS SOM EN LEVENDE, SKABENDE OG **INTERNATIONALT ORIENTERET STORBY**

NY HAVNEBYDEL I VERDENSKLASSE

Århus skal have en **ny havnebydel** med arkitektur i særklasse: Et åbent og aktivt byliv, offentlige pladser, torve og en havnefront med let adgang for alle og en fremsynet boligpolitik, hvor ejerboliger og lejeboliger blandes for at sikre mangfoldighed i lokalsamfundet. Hertil kommer plads til erhverv og Nordens mest ambitiøse **multimediehus** som afløser for Hovedbiblioteket.

Århus Kommune har indgået samarbejde med Realdania om dette skelsættende projekt. De gennemgribende omlægninger og udbygninger af havnen i Århus vil gøre det muligt at skabe en helt ny folkelig og rekreativ anvendelse af byens centrale havnefront, som ligger i tæt sammenhæng med den historiske bykerne.

“Vi ser frem til det kommende samarbejde med den fælles vision om at skabe et byudviklingsprojekt af høj kvalitet og demonstrationsværdi. Der er et meget stort potentiale i åbningen af byen mod havnen, som vi tror, kan bringe nyt liv til området. Og vi glæder os til i samarbejde med Århus kommune at realisere det nye centrale havnebyrum,” siger Flemming Borreskov, adm. direktør i Realdania.

“Sammen med Realdania har vi mulighed for at skabe en fantastisk spændende sammenhæng mellem byen og bugten og dermed for at realisere vores visioner om landets flotteste havnefront. Det bliver et helt nyt folkeligt byrum i Århus,” siger borgmester Nicolai Wammen (S).

Det samlede projekt er baseret på en konceptplan udarbejdet af **arkitekt MAA Knud Fladeland** og er estimeret til en pris på 1,6 mia. kr. - heraf tilbyder **Realdania** at investere 704 mio. kr.

Til omdannelsen af **De Bynære Havnearealer** knytter sig desuden **åbning af Århus Å** på strækningen mellem Mindebrogade og Havnen. Denne del af lokalplanen forventes færdiggjort ved udgangen af 2009.

MULTIMEDIEHUSET skal stå færdigt sidst i 2014, og det tilstødende havneområde skal være klar til brug senest året efter, i 2015. Hele området vil danne ramme for kulturhovedstadsprogrammet i 2017.

Rådmand for Teknik og Miljø, Peter Thyssen, siger:

“De Bynære Havnearealer bliver en levende, mangfoldig og attraktiv bydel, alle kan være stolte af, og som vil markere Århus nationalt og internationalt. Omdannelsen af De Bynære Havnearealer sker med respekt for mennesker, miljø, arkitektur, infrastruktur, erhverv og økonomi. Den nye bydel får en tæthed og bymæssig variation, der kan måle sig med de øvrige byområder i Midtbyen og Århus City.”

Planerne for havnen er allerede skudt i gang med to projekter, som har vakt stor opmærksomhed pga. bl.a. miljørigtige ambitioner. Både **“Light*house”** og **“Z-Huset”** har vakt stor opmærksomhed i ind- og udland takket være arkitektur af international standard tegnet af **3XNielsen** i samarbejde med hollandske **Unstudio** og **Gehl Architects** samt **Dorte Mandrup Arkitekter**.

Yderligere to projekter er opsigtsvækkende og kan få ikonstatus for arkitekturturister: **“Isbjerget”**, et bolig- og erhvervsbyggeri med 11 takkede tagtoppe, der vurderes som arkitektonisk landmærke for området samt **“SHIP Spa og Health PORT”** med blandt andet sundhedskulturhus samt et wellness- og fitnesscenter med conferencefaciliteter og hotel. Henholdsvis **Tækker Group** med **Brabrand Boligforening** og **Olav de Linde** står bag byggerierne.

GELLERUP SKAL FORNYES MED ENERGI OG RESSOURCER

Den anden store byfornyelse i Århus kommer til at ske i **Gellerup-parken**, som er landets største almene boligområde med 1800 boliger i et boligkompleks fra tiden 1968-72. Hele området omfatter 2.400 boliger og et areal på 200.000 m².

Gellerup er i dag et særdeles monofunktionelt område, der fungerer som by i by. Samtidig er bydelen kendt for, at flertallet af indbyggerne har anden etnisk baggrund end dansk.

Efter en vellykket proces under EUs Urban 2 med borgere som aktive deltagere i processen, er der netop lanceret planer om en massiv fysisk omdannelse af området med henblik på at skabe varieret bymiljø med større åbenhed og aktivitet.

Erhverv og kultur kommer til at spille en vigtig rolle, ligesom den arkitektoniske bearbejdning af den kommende 'hovedgade' og andre offentlige arealer. En udfordring, som kan være med til at skabe en bydel, der bygger på lokalbefolkningens multikulturelle miljø, identitet og sammenhold, men som samtidig giver langt flere muligheder for et mere stabilt og afvekslende byliv, som i højere grad vil profilere og gavne hele Århus. Nøglen til succes er en vellykket proces. 22 teams og fire arkitekthold skal fra efteråret 2008 i gang med paralleloppdrag i de kommende måneder.

AKTUELLE PROJEKTER I ÅRHUS

EN RÆKKE **INITIATIVER** SKAL FREM TIL 2017 **FORVANDLE BYBILLEDET** OG STYRKE ÅRHUS SOM EN LEVENDE, SKABENDE OG **INTERNATIONALT ORIENTERET STORBY**

GODSBANEN

Et nyt produktionscenter for billedkunst, scenekunst og litteratur placeres på Godsbanen, hvor der ligeledes er ønsker om en multiarena.

Det nedlagte godsbaneterræn i Århus skal omdannes til et moderne bykvarter med centrum i den gamle **Godsbanegård**, der bliver forvandlet til et knudepunkt for byens kultur- og fritidsliv.

Århus Kommune og Realdania vil udfolde Godsbanegårdens potentiale som **kulturelt kraftcenter for innovativ kulturproduktion og formidling**. Samtidig vil man skabe bymæssig sammenhæng fra **Musikhusområdet** over **Ceres-grunden** til **Den Gamle By** og **Botanisk Have**.

Det samlede udviklingsprojekt er budgetteret til 112 mio. kr., hvoraf **Realdania** bidrager med 56 mio. kr.

Med produktionscenteret skabes professionelle produktionsvilkår for kunstnere, kulturgrupper, kulturentreprenører og andre organisationer, der arbejder inden for scenekunst, billedkunst og litteratur og i spændingsfeltet mellem disse kunstarter. Man forestiller sig dynamik, udadvendthed og samspil med miljøer uden for området.

Centret skaber bedre rammer for grundforskning, stimulering og udvikling af de kunstneriske arbejdsprocesser, tværkunstneriske produktioner, stimulerende læringsmiljøer for talentudvikling og underbygning af de kulturelle fødekæder.

Det samlede princip for produktionscenteret bliver begrebet 'kulturelle kompetencer', som skal virke strukturerende nu og fremover for produktionscenterets aktiviteter, indhold og organisering.

Med kompetencer menes først og fremmest at kunne noget (mere), forpligte sig til udvikling og til at tilføre noget. Med kulturelle kompetencer menes f.eks. interkulturelle kompetencer i forhold til samfundet, kreative og innovative kompetencer ift. erhverv/markedet, og selvrealisering og identitetsskabelse ift. den enkelte borger/bruger.

Resultatet forventes at være en mere innovativ kunst- og kulturproduktion, en fortsat udvikling af de kulturelle kompetencer i kunst- og kulturmiljøet, højere kvalitet i de kunst- og kulturtilbud, der produceres i byen.

Rådmand Flemming Knudsen, Århus Kommune, udtaler:

"Det er overordentlig glædeligt, at et så væsentligt kulturpolitisk initiativ nu kan realiseres. Kulturproduktionscentret bliver et levende sted i byen, hvor aktiv deltagelse, åbenhed overfor byen, borgerne og kunstnerne er et hovedelement. Stedet vil blive en del af en kulturzone bestående af en lang række væsentlige kulturinstitutioner og vil være med til at lægge vægt bag vores kandidatur til at blive Europæisk Kulturhovedstad 2017."

Direktør Hans Peter Svendler, Realdania, tilføjer:

"Projektet vil med kombinationen af strategisk arealudvikling og konvertering af den gamle Godsbane skabe et helt nyt bykvarter midt i Århus. Samtidig vil projektet sikre, at en vigtig del af byens industrihistoriske rødder - nemlig selve Godsbanegården - bliver genanvendt og får nyt liv som kulturelt samlingssted."

MULTIARENA

Århus Byråd har besluttet at arbejde for, at der placeres en multiarena på **Godsbanearialet**. Multiarenaen skal have en kapacitet på 15.000-20.000 tilskuere. Arenaen skal bygges og drives af private investorer.

Ved større internationale sportsbegivenheder ses i stigende grad krav om faciliteter, der rummer minimum 10.000 tilskuere. Århus vil med multiarenaen fortsat kunne hverve værtskabet af disse events. Endelig vil etablering af en multiarena med de nødvendige sideaktiviteter bringe Århus med i konkurrencen om store nationale og internationale kongresser, messer og koncerter. Århus Kommune er nu - 2008 - i gang med at gennemføre forskellige analyser og forberede et udbud af drifts- og anlægsprojektet.

AKTUELLE PROJEKTER I ÅRHUS

EN RÆKKE **INITIATIVER** SKAL FREM TIL 2017 **FORVANDLE BYBILLEDET** OG STYRKE ÅRHUS SOM EN LEVENDE, SKABENDE OG **INTERNATIONALT ORIENTERET STORBY**

KULTURPLAN 2008 -2011

Århus Kommunes kulturpolitik 2008-2011 indeholder en række projekter, som i de kommende år vil styrke Århus på det kulturelle område.

Århus har allerede tre regionale spillesteder med afsæt i et frodigt rytmisk miljø i byen: **Musikcaféen, Train og Voxhall**. Nu omdannes **Vester Allé 15** til **produktionscenter for rytmisk musik**, hvor et nyt spillested for jazz, folk og verdensmusik vil supplere Voxhall.

Der er taget initiativ til at søge etablering af et **center for kunst og kultur for børn og unge** på Brobjergskolen. I centret skal være kulturskoler, landsforeninger på børnekulturområdet samt et oplevelseshus.

Der er taget beslutning om, at alle børn i Århus kommune skal have lige muligheder for at deltage i kulturskolernes kulturtilbud inden for musik, billedkunst, dans og teater, uanset hvor i kommunen de bor. Tilbuddene skal være placeret decentralt i lokalområderne. Med kulturskoler i alle 13 distrikter sikres børnene kulturtilbud i deres eget lokalområde.

Det internationalt anerkendte børneteater **Gruppe 38** og **Teater Refleksion** styrkes via et øget tilskud fra Århus Kommune .

Med **Granhøj Dans** som frontløber har moderne dans haft en ildsjæl, som har høstet megen anerkendelse i den internationale danseverden. Gruppen sikres nu mulighed for egen scene.

Den **Vestdanske Filmpulje** får i de kommende år øget tilskud fra Århus Kommune. Filmby Århus vil desuden arbejde for at styrke samarbejdet med Region Midtjylland og en række kommuner i Regionen samt evt. Region Nordjylland om at styrke den samlede filmindsats i Vestdanmark med centrum i Århus.

Der arbejdes på at finde placering, ejerform og driftsforhold for en fremtidig **Art Cinema** i Århus. Foreløbig yder Århus Kommune et driftstilskud til biografen "Øst for Paradis"

Der afsættes to mio.kr. årligt i 2010 - 2012 til **aktiviteter, installationer, projekter samt udsmykning af byrum**, som i forhold til 2017 forventes at blive et væsentligt satsningsområde.

For at sikre synlighed omkring kulturtilbuddene i Århus udarbejder Kulturforvaltningen i samarbejde med **Visit Aarhus** forslag til **kulturruter** for borgerne i Århus og for turister. Ligeledes søges en **kulturportal** etableret og markedsført og der arbejdes på at styrke samarbejdet mellem kulturinstitutionerne.

Der er ønsket om skabelse af et **arkitektur- og designhus**. Der ned sættes en tænketank, som får til opgave at pege på finansieringsmuligheder og konkretisere planerne for indholdet af arkitektur- og designhuset, pege på placingsmuligheder samt skabe lokal og national opbakning til projektet. Tænketanken skal i sommeren 2009 komme med forslag til placering, opbygning og indretning af huset.

Århus er hjemsted for et af landets mest fremsynede historiske museer, **Moesgård Museum**. Henning Larsens Tegnestue skal stå for en ny museumsbygning på 15.000 m², som skal stå færdig i 2011, hvor museet fejrer 150 års jubilæum. Den nye bygning skal spille sammen med den eksisterende herregård og rejse sig fra landskabet som "et moderne Elverhøj."

En anden af landets mest besøgte seværdigheder, Den Gamle By, er netop i gang med udvidelse. **Den Gamle By** har taget første spadestik til Den Moderne By. Med **Den Moderne By** føres Den Gamle By op til 1974. Der er tale om første etape, som rummer et **plakatumuseum**, et **erindringshus**, et **kunstkammer** samt en fin **pavillon** fra 1909.

100 året for landsudstillingen i 1909 fejres med en række manifestationer, som ikke alene vil understrege byens kulturformidlingsevne, men vil forholde sig til byens øvrige styrkepositioner som fx arkitektur, design og IT. Den røde tråd er Århus som fremtidens by.

BEVÆG ÅRHUS

Et initiativ fra Århus Kommunes Sport- og Fritidspolitik 2008-2011. Med "Bevæg Århus – bevægelse og motion i det offentlige rum" er målet, at Århus skal være en meget aktiv sports- og fritidsby. I de kommende år skal der indrettes byrum, der opfordrer til fysisk udfoldelse og udgør attraktive faciliteter for alle former for sports- og fritidstilbud.

RUTER OG RAMBLA

Bevægelseskorridorer i by, skov og på vand skal sikre, at Århus er en formidabel motionsby – uanset om man er gående, løbende, cyklende, skatende, svømmende, sejlede eller på anden måde bevæger sig ved egen energiudfoldelse i det offentlige rum; på gader, veje, pladser, i parker og skove, på vandet - overalt hvor der er fysisk mulighed. Et af nøgleprojekterne i de kommende år bliver Idrætsramblaen, der skal løbe fra Den Permanente til Marselisborg Havn, og fra havnen til Årslev Engso. Der er afsat to mio. kr. til formålet.

VANDBY

Århus skal udnytte sin smukke natur med skov og vand som attraktive steder for sports- og fritidsaktiviteter i takt med udviklingen af havnen er det en målsætning at fremme faciliteter og mulighed for aktiviteter ved vandet. Blandt ideerne er renovering og udbygning af Den Permanente og Ballehage Havbad, baner til roning, vandskisport, vandpolo m.m. samt shelter til overnatning for vandsportsturister, nye anlæg med badebroer og flere rekreative pladser.

Stisystemet omkring Brabrand Sø er ideelt til rekreative formål og aktiviteter med vand. Det eksisterende stisystem kan med fordel udnyttes og forbedres i forhold til sundhedsfremmende aktiviteter.

Idrætten skal markedsføres som en naturlig del af hele kulturmiljøet. Særligt med henblik på Århus som Kulturhovedstad 2017 og andre store kulturbegivenheder. En tænketank skal arbejde med at udnytte og udvikle synergiene blandt kultur-, idræts-, uddannelses- og eventområderne.

AKTUELLE PROJEKTER I ÅRHUS

EN RÆKKE **INITIATIVER** SKAL FREM TIL 2017 **FORVANDLE BYBILLEDET** OG STYRKE ÅRHUS SOM EN LEVENDE, SKABENDE OG **INTERNATIONALT ORIENTERET STORBY**

EN GOD BY FOR ALLE

Da Århus Kommune i 2007 har vedtaget landets nok mest fremsynde integrationspolitik skal kulturel mangfoldighed ligeledes præge kulturhovedstadssatsningen. "Århus - en god by for alle - der skal være plads til forskellighed og mangfoldighed. Integration skal være vores styrke"

Musikhuset Aarhus og **Aarhus Symfoniorkester** sætter fokus på kulturel mangfoldighed og arbejder for at styrke publikumsarbejdet blandt ikke-dansk etniske grupper og tænke mangfoldighed ind i udbuddet af aktiviteter og forestillinger. **World Music Centers** aktiviteter øges, og der arbejdes på at etablere et Videnscenter for Verdensmusik.

MUSIKBY ÅRHUS tager afsæt i at skabe et erhvervsrelateret oplevelses-, kompetence-, videns- og udviklingsmiljø omkring eksisterende og centrale aktører indenfor musikbranchen. Der skabes rammer for alle tilgange til den professionelle, rytmiske musik under ét tag.

Projektet er initieret af en gruppe på seks folk fra den professionelle århusianske musikscene. Århus Kommune har støttet projektet med 250.000 til udarbejdelsen af en forretningsplan.

Musikby Århus skal rumme aktører fra hele det professionelle musikmiljø, herunder musikere, spillesteder, bookingbureauer, producere, lys og lyduslejning, pladeselskaber, producere m.m. Til nu har omkring 40 - 50 aktører tilkendegivet, at de vil indgå i projektet.

GLOBAL CITY ÅRHUS er tænkt som et verdenskulturhus for kulturel udveksling, formidling af viden om verden og dens mangfoldighed gennem leg, læring, oplevelse og indlevelse - et sted, hvor mange kulturer mødes, og hvor kultur er mange ting.

En stor gruppe borgere og ildsjæle fra mange forskellige lande og baggrunde har taget initiativ til "Global City Aarhus."

Projektet er udarbejdet i en åben proces med over 100 mennesker, som har deltaget i workshops, møder og igangsættende, formidlende initiativer.

STYRKE

ÅRHUS' STYRKEPOSITIONER

INNOVATION, IT, MEDIER & KOMMUNIKATION, ARKITEKTUR/DESIGN OG KULTUR

Århus' styrkepositioner findes blandt andet i den kreative sektor. De bygger på synergi mellem de mange uddannelsesinstitutioner i byen, på banebrydende virksomheder og institutioner med dannelse af 'clusters' og på et vellykket samspil mellem den offentlige og den private sektor.

INNOVATION OG IT

IT-BYEN KATRINEBJERG danner ramme for et unikt innovationsmiljø i verdensklasse: Landets største koncentration af it-arbejdspladser og samarbejdsmodeller med stor international bevågenhed.

Katrinebjerg er også hjemsted for IT-mastodonterne **Google** og **VMware** som begge har udviklingsafdelinger i Århus. Det samme har **B&O** og **Vestas**.

ALEXANDRA INSTITUTTET er et markant samlende organ for en lang række forskningscentre, virksomheder og vidensmiljøer. Virksomhederne beskæftiger sig med nye digitale medier udmøntet i produkter lige fra sundhedsinnovation, kirurgisimulatorer, digitale tilbud i det fysiske rum over IT-sikkerhed til digitale oplevelsestilbud og kunsthwyder. Herudover er der en række produktions- og testfaciliteter.

IT-byen arbejder på tværs af naturvidenskab, samfundsvidenskab, humaniora, sundhedsvidenskab, elektronisk musik, musikvidenskab, lyd- og lysdesign samt ingeniør-, arkitektur- og designmæssige fagområder i et imponerende spind af forskellige netværk og projektsamarbejder på kryds og tværs. Et aktuelt eksempel er oprettelsen af ph.d.-uddannelse i elektronisk musik under **DIEM**, der samarbejder- og indgår som en forgrening af Musikkonservatoriet. IT-byen udgør en internationalt anerkendt styrkeposition for Århus.

CAVI, Center for Avanceret Visualisering og Interaktion, arbejder med eksperimenter og produktudvikling i krydsfeltet mellem arkitektur, design, videnskabelig forskning, digital kunst og kulturformidling, medieudvikling - og har desuden blue screen-faciliteter.

Det nyetablerede forskningscenter **DIGITAL URBAN LIVING** er et godt eksempel på nytænkende medieforskning og et udviklingsprojekt på tværs af fagdiscipliner med bred opbakning i region og kommune. Bag centret, der blandt andet beskæftiger sig med digital kommunikation til borgerne i byrummet, står en række virksomheder samt forskere fra fire forskellige institutter. **D.U.L.** stod også bag det opsigtsvækkende **Århus By Light-projekt** med projektering af små 'lysfigurer' op på Musikhusets facade i begyndelsen af 2008.

Allerede i 2009 starter det stort anlagte projekt **DET DIGITALE BYRUM** med støtte fra Århus Kommune, som sigter mod at opbygge en digital infrastruktur, som vil placere Århus som en digital foregangsby og som vil kunne spille en afgørende rolle i forhold til Århus 2017. Region Midt, Århus Kommune, Moesgård Museum og Skive Kunstmuseum samt en række virksomheder, som fx 3xN og Martin Professional A/S står bag.

INNOVATION LAB ÅRHUS

Med et globalt netværk på 2.500 kontakter har **Innovation Lab Århus** udviklet et sjældent overblik over ny teknologi og medier, som kan anvendes i forhold til produktudvikling, kommunikation og IT-udvikling.

Innovation Lab arbejder med workshops, seminarer, informationsaktiviteter samt samarbejdsprojekter med både kulturmiljøer, innovationssektoren og med mange velkendte virksomheder som **B&O**, **A.P. Møller**, **Ericsson**, **Samsung** og **Mars**.

Fakta om IT og Århus:

- IT-uddannelser med mere end 1.800 studerende samlet på Katrinebjerg.
- 10.000 IT-arbejdspladser inden for radius af 10 km.
- Internationalt førende IT-forskning indenfor specielt Pervasive Computing.
- Attraktive fysiske rammer med blandt andet IT-forskerpark, IT-kontorhuse, projekthotel for forskning og udviklingsprojekter og iværksættervæksthus (Innocamp).
- Stærkt miljø hvad angår entrepreneurship - topscorer i forhold til etablering af - og vækst i nye IT-virksomheder i Danmark.

STYRKE

ÅRHUS' STYRKEPOSITIONER

INNOVATION, IT, MEDIER & KOMMUNIKATION, ARKITEKTUR/DESIGN OG KULTUR

MEDIER OG KOMMUNIKATION

Århus har en stærk medie- og kommunikationssektor. Byen rummer blandt andet **Update**, som er Nordens største center for journalistisk kompetenceudvikling, innovationsmiljøet på **Katrinebjerg, Filmby Århus** og en lang række medievirksomheder.

Det stærke **IT-miljø** tilfører nyttig kompetence til området, professionelle filmstudier giver gode vilkår for industrien, og en underskov af medie- og kommunikationsvirksomheder skaber et dynamisk miljø.

41 radio- og tv-virksomheder, 277 udgivervirksomheder og knap 500 reklame- og kommunikationsvirksomheder har adresse i Århus. Det giver gode muligheder for udviklingssamarbejde.

Århus har landets hurtigst ekspanderende softwarebranche, og IT-miljøet på Katrinebjerg giver mulighed for samarbejde på tværs af eksempelvis datalogi, medier og antropologi. Et godt eksempel på dette er **CCI Europe**, som er verdensførende inden for publicerings- og annoncesoftware til mediehus.

FILMBY ÅRHUS

Filmby Århus er en erhvervspark for filmindustrien og beslægtede erhverv. Den er placeret i udviklingsmiljøet på havnefronten. Filmbyen råder over 10.000 kontor- og produktionskvadratmeter for virksomheder i de audiovisuelle brancher, og 2000 m² fordelt på to professionelle filmstudier og produktionsfaciliteter.

MEDIEUDDANNELSER

Århus huser et bredt spektrum af medie- og kommunikationsuddannelser. Journalistiske, produktionsmæssige, akademiske og merkantile medieuddannelser sikrer højt kvalificeret arbejdskraft til branchen. Forskningssamarbejde på tværs af fagdiscipliner i Århus fører til nytænkning.

Aarhus Universitet tilbyder en række medierelaterede uddannelser: Blandt andet **Informations- og Medievidenskab, Digitalt Design, Audio Design, Multimedier og Interaktionsdesign. Handelshøjskolen i Århus, Aarhus Universitet** har desuden 1.100 studerende årligt på uddannelserne i virksomhedskommunikation og sprog. På det journalistiske område kan Århus bryste sig af at have **Danmarks Journalisthøjskole**, som er en af Europas bedste.

ARKITEKTUR OG DESIGN

Århusianske arkitektvirksomheder og -institutioner placerer sig bogstaveligt talt på verdenskortet. I 2006 stod århusianske arkitektfirmaer for hele 55 procent af Danmarks samlede eksport af arkitekturydelser, og århusianske arkitekter står bag mange internationale prestigebyggerier. Byen huser fire af Nordens 10 største tegnestuer: **Arkitema, C. F. Møller, Schmidt, Hammer & Lassen** samt **3xNielsen**.

Med 140 mindre og mellemstore tegnestuer har byen et gedigent vækstlag med stort potentiale. Blandt andet modtog **Cebra** og **Trans-form** den prestigefyldte Golden Lion Award ved Arkitektur Biennalen 2006.

Arkitektskolen Aarhus og **Ingeniørhøjskolen** er en væsentlig kilde til kompetente medarbejdere for virksomheder, der beskæftiger sig med arkitektur, byggeri og design.

Om nogle år vil Århus præges af en række markante bygninger tegnet af danske arkitekter, som vil gøre Århus attraktiv og synlig som arkitekturby.

Omdannelsen af Århus Havn vil være en af Danmarks mest spændende byfornyelser med markante bygninger af blandt andet **3XNielsen, Dorte Mandrup Arkitekter**; hertil det kommende **Multimediehus**, indretning af **godsbanearialet**, byfornyelse i **Gellerup** med blandt andet kulturhusplaner, samt **Henning Larsens** ny museumsbygning ved **Moesgård Museum**.

På designområdet står Århus ligeledes stærkt med en kreds af nationalt og internationalt anerkendte designfirmaer. Byen rummer alt fra et boblende miljø af kreative freelancere til Nordens største integrerede designhus, **Designit**. Århusianske designvirksomheder gør sig især bemærket inden for indretnings- og produktdesign.

STYRKE

ÅRHUS' STYRKEPOSITIONER

INNOVATION, IT, MEDIER & KOMMUNIKATION, ARKITEKTUR/DESIGN OG KULTUR

UDDANNELSE

Århus har procentvis den største koncentration af studerende i Danmark. Omkring 12 procent af indbyggerne i Århus er studerende på en kort, mellemlang eller en lang videregående uddannelse. Århus er den by i Danmark, hvor flest unge mellem 17 og 24 år vælger at bosætte sig.

Århus er en uddannelsesby med både dybde og bredde. **Aarhus Universitet**, der overordnet rummer en række uddannelsesinstitutioner, herunder **Handelshøjskolen i Århus**, er spydspidsen i uddannelsessektoren.

Byen har mere end 25 uddannelsesinstitutioner for videregående uddannelser.

"Aarhus Universitets værdigrundlag er baseret på de etiske idealer om frihed og uafhængighed, som er beskrevet i de europæiske universiteters Magna Charta.

Aarhus Universitets medarbejdere og studerende arbejder søgende og kritisk i et åbent og dynamisk samspil med omverdenen"
Aarhus Universitets Strategi 2008-2012 Kvalitet og mangfoldighed.

Der er inden for de seneste år iværksat en række initiativer, som skal styrke samspillet mellem uddannelsessektoren og erhvervslivet i Århus. Blandt andet har både Handelshøjskolen og Aarhus Universitet velfungerende websteder til formidling af praktikpladser, studentersjobs eller meritgivende projektansættelser.

Ligeledes findes adskillige fora for forskningssamarbejde, forskningsbaseret rådgivning og kompetenceudvikling direkte fra uddannelsesinstitution til virksomhed. Fx tilbyder Det Humanistiske Fakultet på Aarhus Universitet ydelser

via forskningsplatformen OutReach, ligesom eksempelvis også Kaospiloterne laver denne kobling.

UDDANNELSE, KULTUR OG ERHVERV I TOLDBODEN

Meget markant er etableringen af Studenterhus Århus i 2004 i den gamle Toldbod på Århus Havn. Toldboden er også hjemsted for Visit Århus og en række interesseorganisationer, blandt andet Erhverv Århus, Århus City Forening, Kongreskompagniet, Aarhus Haandværkerforening med flere.

Her er der skabt et hybridmiljø med samarbejde på kryds og tværs af faggrænser, hvor studerende og interesseorganisationer arbejder på at styrke Århus som en åben og produktiv by.

UDVALGTE UDDANNELSER I ÅRHUS

ARKITEKTSKOLEN I AARHUS • CENTER FOR RYTMISK MUSIK OG BEVÆGELSE • CENTER FOR TEGNSPROG OG TEGNSTØTTET KOMMUNIKATION • CVU • INGENIØRHØJSKOLEN • DANMARKS JOURNALISTHØJSKOLE • DEN SOCIALE HØJSKOLE I ÅRHUS • DESIGN INSTITUTTET DET JYDSKE KUNSTAKADEMI • DET JYSKE MUSIKKONSERVATORIUM • DIAKONHØJSKOLEN • ERHVERVSAKADEMI ÅRHUS • EURYTMUDDANNELSE ÅRHUS • HANDELSHØJSKOLEN I ÅRHUS • IT-VEST • JYDSK PÆDAGOG- SEMINARIUM • KAOSPILOTERNE • PETER SABROE SEMINARIET • RUDOLF STEINER SEMINARIET • SANSESTORMERNE • SKOLEN FOR KLINIKASSISTENTER, TANDPLEJERE OG KLINISKE TANDTEKNIKERE • SKRÆDDERSKOLEN • SKUESPILLERSKOLEN, ÅRHUS TEATER • SYGEPLEJESKOLEN I ÅRHUS • ÅRHUS TEKNISKE SKOLE • VILDTFORVALTNINGS SKOLEN • AARHUS KUNSTAKADEMI • ÅRHUS MÅSKINMESTERSKOLE • AARHUS UNIVERSITET

STYRKE

ÅRHUS' STYRKEPOSITIONER

INNOVATION, IT, MEDIER & KOMMUNIKATION, ARKITEKTUR/DESIGN OG KULTUR

KULTURINSTITUTIONER I ÅRHUS OG DEN SKABENDE KUNST

At Århus tæller kunst og kultur blandt dens styrker kan ikke overraske nogen. Både med hensyn til klassisk og historisk kulturarv i gængs forstand og det moderne, trendsættende og 'cutting edge', kan byen være med, men det er muligvis netop i krydsfelterne, at Århus står allerstærkest.

ÅRHUS FESTUGE er for mange det tidspunkt, hvor Århus og århusianerne på godt og ondt viser, hvem de er med løsslupne mix af gadeliv, performance, velfriserede koncerter og banebrydende internationale begivenheder. Festen er åben og stort set alle deltager. Årets festugetema i 2008, "Åben By," signalerer, at 'det, der er godt for festugen', er noget byen gerne må følge op på hele året rundt. Også byens vision "En god by for alle" afspejler denne holdning.

KUNSTHALLER

ARoS - Århus Kunstmuseum er blevet Århus' nye stærke varemærke og i de første to år har det ikke alene tiltrukket helt overstrømmende publikumstal, men har også skabt udstillinger, der er på kanten af kunst. Med udsigten til Olafur Eliassons tagværk ser det godt ud for Århus. Byen står stærkt med **Århus Kunstbygning** til at fokusere på den helt unge og nye samtidskunst og med **Kvindemuseet**, som formår at skabe sammenhæng mellem kulturhistorie og aktuelle temaer og kunstnere, samt byens mange gallerier med både kunst, design og kunsthåndværk.

MUSIK

Musikken har traditionelt været Århus' trumfkort, og ser man på samlingen af institutioner indenfor **Musikhusets** glasfacader og mure, er det lysende klart, at her er der en sjælden koncentration af kunstneriske kræfter: **Den Jydske Opera, Aarhus Symfoniorkester** og **Jysk Musikkonservatorium**, der uddanner både indenfor klassisk og rytmisk musik. Med Musikhusets udvidelse er der tale om Nordens og et af Europas største kulturcentre, som kan rumme otte koncerter samtidig - 3.000 mennesker på en gang. Faktisk skal man til Londons South Bank for at finde tilsvarende kapacitet - og det er uden at medregne **Skandinavisk Kongres Center** lige ved siden af med sine 4.000 publikumspladser.

Med en tradition, der stammer fra 70'erne, har Århus produceret en stribe danske rock- og popnavne, og byen står i centrum af rockens udvikling. Der kommer stadig nye navne med, og et rytmisk produktionscenter på Vester Allé 15, der åbnes i 2010, forventes at styrke denne udvikling.

Århus har skabt enestående bygningsmæssige og institutionelle rammer omkring den skabende kunst og omkring en række markante udtryk og institutioner. Nu gælder det om at udnytte dette potentiale til det maksimale, som eksemplificeret ved den årlige festival for ny rytmisk musik, **SPOT**, som indtager hele arealet omkring **Musikhuset** og **Ridehuset**.

SCENEKUNST

Med Århus Teater placeret i byens hjerte og med en række særdeles produktive og energiske teatre i byen, såsom **Svalegangen, Entré Scenen** samt det nye dansecenter **Archauz** og **Granhøj Dans** og en underskov af potentiale har byen altid satset på, at det fysiske, det visuelle og det anderledes teater skal skabes i Århus. **Kulturhus Århus** og det kommende produktions- og udviklingsmiljø på Godsbanen arealettager denne tråd op, når produktionscenteret åbnes i 2012.

KULTURARV

Kulturhistorisk har Århus to institutioner, som om nogen har vist, hvordan man formidler vores kulturarv, så den både appellerer til mange mennesker (fra lokalområdet og langvejs fra) og hvordan man samtidig kan fungere som center for forskning og viden. **Den Gamle By**, som for mange er Århus' varemærke, og **Moesgaard Museum** har en række planer, der inkluderer brug af nye formidlingsmetoder, nye teknologier og nye medier. Denne udfordring tages ligeledes op af **Bymuseet**, som i 2013 skal stå klar med en helt ny udstillingsrække.

BØRNEKULTUR

At skabende kunst ikke kun er for de voksne viser **Børnekulturhuset**, som i de seneste år har skabt base for aktiviteter, der stimulerer børnenes lyst til at arbejde med den skabende kunst med fokus på kvalitet.

OVERSICHT

EUROPÆISKE KULTURHOVEDSTÆDER 1985-2017

OVERSICHT OVER KOMMENDE OG TIDLIGERE KULTURHOVEDSTÆDER

Det oprindelige initiativ til European City of Culture (ECOC) blev lanceret i 1985 af den daværende græske kulturminister Melina Mercouri i samarbejde med Jack Lange. Programmet blev lanceret som et regeringssamarbejde de europæiske lande imellem. I 1992 udvidede man konceptet til at omfatte en ny begivenhed: European Cultural Month.

I 1999 blev det Europæiske Parlament og EU enige om, at programmet skal have status af et europæisk fællesskabsprogram. En liste over EU-medlemsstater, som skulle være ansvarlige for nominering af EU Kulturhovedstad fra 2005 – 2019, blev aftalt. I de enkelte lande deltager flere byer nu indbyrdes i konkurrencen om titlen.

2008 – 2013 ER KULTURHOVEDSTÆDERNE:

2008 LIVERPOOL (ENGLAND) OG STAVANGER (NORGE)
2009 LINZ (ØSTRIG), VILNIUS (LITAUEN)
2010 ESSEN (TYSKLAND), PECS (UNGARN), ISTANBUL (TYRKIET)
2011 TURKU (FINLAND), TALLINN (ESTLAND)
2012 GUIMARÃES (PORTUGAL), MARIBOR (SLOVENIEN)
2013 MARSEILLES (FRANKRIG), KOSICE (SLOVAKIET)

I 2014 udpeges byerne blandt følgende kandidater:

2014 LUND, GÄVLE, KALMAR, NORRKÖPING OG UMEÅ (SVERIGE)
KANDIDATBYER I LETLAND

I FØLGENDE UDPEGEDE LANDE HAR BYERNE STADIG MULIGHED FOR AT MELDE SIG SOM KANDIDAT:

2015 BELGIEN, TJEKKIET
2016 SPANIEN, POLEN
2017 DANMARK, CYPERN
2018 HOLLAND, MALTA
2019 ITALIEN

OVERSICHT OVER TIDLIGERE KULTURBYER / KULTURHOVEDSTÆDER:

1985 ATHEN (GRÆKENLAND)
1986 FIRENZE (ITALIEN)
1987 AMSTERDAM (HOLLAND)
1988 BERLIN (TYSKLAND)
1989 PARIS (FRANKRIG)

1990 GLASGOW (UK)
1991 DUBLIN (IRLAND)
1992 MADRID (SPANIEN)
1993 ANTWERPEN (BELGIEN)
1994 LISSABON (PORTUGAL)
1995 LUXEMBURG (LUXEMBURG)
1996 KØBENHAVN (DANMARK)
1997 THESSALONIKI (GRÆKENLAND)
1998 STOCKHOLM (SVERIGE)
1999 WEIMAR (TYSKLAND)

I ANLEDNING AF ÅR 2000 VAR FØLGENDE BYER UDPEGET:

AVIGNON (FRANKRIG), BERGEN (NORGE), BOLOGNA (ITALIEN), BRUXELLES (BELGIEN), KRAKOW (POLEN) HELSINKI (FINLAND), PRAG (TJEKKIET), REYKJAVIK (ISLAND), SANTIAGO DE COMPOSTELA (SPANIEN)

Herefter fulgte:

2001 ROTTERDAM (HOLLAND) OG PORTO (PORTUGAL)
2002 BRUGES (BELGIEN) OG SALAMANCA (SPANIEN)
2003 GRAZ (ØSTRIG)
2004 GENOVA (ITALIEN) OG LILLE (FRANKRIG)
2005 CORK (IRLAND)
2006 PATRAS (GRÆKENLAND)
2007 LUXEMBURG (LUXEMBURG) OG SIBIU (RUMÆNIEN)

RESULTATER

EUROPÆISKE KULTURHOVEDSTÆDER 1985-2017

ERFARINGER, IDÉGRUNDLAG, VISIONER, PLANLÆGNING OG METODER

ERFARINGER - DE LANGSIGTEDE RESULTATER

Det er ikke alle kulturhovedstæder, der har udnyttet langtidspotentialiet i at være kulturhovedstad. Men der findes byer, som knækker kurven og skaber varige forbedringer. Fra alle byer lyder det dog, at ECOC har haft væsentlig betydning for byen. Alle kulturhovedstæder har opnået de oplagte fordele ved programmet, såsom øget borgerinteresse i kulturlivet, flere tilrejsende, konferencer, national og international medieomtale og så videre.

Det er afgørende at tænke langsigtet fra begyndelsen, hvis Århus ønsker resultater, der rækker ud over 2017.

Det er en prioritet for Århus, at initiativer, samarbejdsrelationer og erfaringer, som samles omkring kulturhovedstadsprojektet skal være med til at skabe varige forbedringer. Et afgørende element er at fastholde kulturen som kernepunkt i de kommunale planer for årene efter. I modsat fald vil kulturens år blot aflyses af andre eventsatser, og konsekvensen vil være tab af det langsigtede potentiale.

FÆLLES ERFARINGER

Ofte nævnes disse gevinster ved at være Kulturhovedstad:

- at der sker en række forbedringer i den kulturelle infrastruktur.
- at der opbygges en række kulturprogrammer der fortsætter i årene efter.
- at der skabes et bedre image og brand for byen og regionen, både nationalt og internationalt.

ANDRE LANGSIGTEDE EFFEKTER ses også opnået i varierende grad:

- større selvbevidsthed og stolthed i byen og regionen.
- etablering af varige netværk og forøget samarbejde med partnere i kulturektoren.
- nye iværksættere og igangsættere fortsætter efter det konkrete kulturår.
- en mere langsigtet og strategisk planlægning for kultur i by og region.
- en varig forøgelse af internationale besøgende til byen.
- større lokalt publikum for kulturelle aktiviteter.

"Forbedringerne af den kulturelle infrastruktur er lette at identificere og kvantificere. Imidlertid kan disse forbedringer også have andre positive bivirkninger, eksempelvis på kvaliteten af det kunstneriske arbejde - 'byens software'. I nogle byer har åbning af nye kulturhuse ('hardware' til byen) skabt behov for nye organisationer til forvaltning af dem, og derved øget både byens 'software' og 'hardware'. Mange byer har renoveret historiske bygninger eller distrikter. Andre har videreudviklet allerede eksisterende institutioner. Disse kulturbygninger har gjort en vigtig forskel, hvad angår udvalget af tilbud til publikum, har øget mulighederne for lokale kunstnere og har skabt arbejdspladser inden for den kulturelle sektor og alle relaterede erhverv, for ikke at nævne den positive indflydelse på byggebranchen i området..."

"At blive udpeget til Europæisk Kulturhovedstad udgør en enestående mulighed for at mobilisere og forene indbyggerne i et område samtidig med, at man sikres usædvanlig høj grad af international bevågenhed. Det er betydningsfuldt at blive valgt, ikke alene for det kulturelle område, men også hvad angår sociale og økonomiske afledte effekter."

Palmer Report 2007, Palmer/Rae Associates, Bruxelles.
Analyse af samtlige kulturhovedstadsprojekter 1985 - 2004.

MÅLSÆTTNING

EUROPÆISKE KULTURHOVEDSTÆDER 1985-2017

ERFARINGER, IDÉGRUNDLAG, VISIONER, PLANLÆGNING OG METODER

ET ÅBENT KONCEPT

Det oprindelige ECOC-koncept var meget åbent, og denne åbenhed har gjort det muligt for de mange værtsbyer at anvende projektet til forskellige formål og at udtænke projektets overordnede rammer i forhold til den konkrete lokale og nationale situation. Det er en af programmets største styrker netop at kunne tage udgangspunkt i landets og byens aktuelle status, da det dermed kan anvendes som et strategisk greb i forhold til byens behov og visioner.

De fleste byer har haft mere end ét formål med at blive kulturhovedstad. Der refereres til et behov for at højne byens og regionens internationale profil, mulighed for at afholde et kvalitetskulturprogram for et helt år, at tiltrække turister og besøgende og til at fremme stolthed blandt borgerne i byen. En anden motivation er anledningen til at udvide den lokale kultursektor ved at udvikle kulturens infrastruktur, fremme mulighederne for kunstnere og skabere, fremme nye partnerskaber og give flere arbejdsmuligheder for de kreative sektorer i byen. Sluttelig er det karakteristisk, at de fleste byer har haft ambitioner om at indgå i samarbejde med andre europæiske byer.

EUROPÆISKE AMBITIONER

“At blive en metropolis på Balkan” (Thessaloniki 1997)

“At bygge bro og skabe synergi mellem kunstnere fra de respektive sprogsamfund og at være kraften bag langsigtet udvikling” (Bruxelles 2000)

“At sætte Graz på Europas kulturelle landkort og at vende op og ned på bylivet via en bred kulturopfattelse, der gør, at folk forstår og faktisk mærker, at kultur er en del af hverdagslivet” (Graz 2003)

“At præsentere Krakows unikke rolle som kulturelt centrum for Polen og Europa for det internationale publikum” (Krakow 2000)

“At vise at Santiago er mere end en pilgrimsdestination og at bringe den europæiske kultur til Santiagos borgere” (Santiago de Compostela 2000)

“At redefinere Genovas kulturelle identitet som en by med mange nuancer, hvor havn, industri, turisme og kulturelle aktiviteter lever side om side” (Genova 2004)

“Vi drømte om, at Lille skulle være som et rumskib, der forandrer det stof, tid er lavet af...et sted, hvor alle kan leve i eget tempo, krydse dimensioner til eksotiske parallelle verdener, spadsere hen over nye grænser og grænser, der allerede er opløst...en metamorfose med energi og evne til endegyldigt at ændre verden” (Lille 2004)

“At give de eksisterende kommunale kulturplaner et kreativt skub fremad” (Bergen 2000)

“Helsinki 2000 ville gerne udvide definitionen på kultur. Organisationen definerede kultur som ‘det rum og den grad af materiel og åndelig udvikling, der er opnået til dato’ (Helsinki 2000)

PRIMÆRE MÅL

- at højne byens/regionens internationale profil
- at arrangere et helårsprogram med kulturaktiviteter og begivenheder
- at understøtte den langsigtede kulturelle udvikling af by/region
- at tiltrække flere besøgende og turister fra hele landet og udlandet
- at skabe større selvbevidsthed og lokal stolthed
- at udvikle det lokale publikum til kulturelle aktiviteter
- at skabe en festlig stemning i byen!

ØVRIGE PRIORITETER

- at udvikle den kulturelle infrastruktur
- at fremme kreativitet og innovation
- at udvikle relationer med andre europæiske byer og deltage i europæiske kulturprogrammer
- at fremme muligheder for lokale kunstnere og den kreative sektor

ANDRE MÅL SOM NÆVNES

- at opbygge social sammenhæng og lokalsamfund
- at styrke den økonomiske udvikling
- at stimulere kulturel og filosofisk debat
- at fejre byens og regionens historie

AFKLARING

EUROPÆISKE KULTURHOVEDSTÆDER 1985-2017

ERFARINGER, IDÉGRUNDLAG, VISIONER, PLANLÆGNING OG METODER

RELEVANT MÅLSÆTNING OG PROJEKTFORSLAG FOR ÅRHUS

Det er vigtigt både at forholde sig til byens allerede eksisterende udviklingsplaner og samtidig at benytte sig af chancen for at tænke utraditionelt og visionært - og ud over de begrænsninger og bindinger, der normalt vil være i den politiske virkelighed.

Målet er at udvikle et frugtbart samspil mellem de allerede eksisterende planer for Århus og kulturhovedstadsprojektet, således at de to sideløbende processer indvirker på hinanden i frigørende og igangsættende synergier.

Man kunne bruge nogle af de tidligere kulturbyers overskrifter som temaer også i Århus. Men der er sket meget i verden siden 1985, og dette projekt er en mulighed for at se på verden og Århus med nye øjne, inden man blot plukker det mest nærliggende ned fra hylden.

TIDENS OVERSKRIFTER

Kulturhovedstæderne er meget bevidste om synlighed og kultur som et yderst pragmatisk konkurrenceparameter. Ligeledes er der bevidsthed om, at en by, der er tiltrækkende at leve og arbejde i, også er en by, som byder på anderledes oplevelser end de, der kan håndteres via traditionel, institutionel tankegang. Endelig er krav om at engagere sig i verden og samtidig værne om egen identitet en ny måde at diskutere image og identitet på.

Hertil kommer tidens fokus på emner som globalisering, bæredygtighed og behov for større interkulturel dialog.

Begrebet 'kreativ by' er centralt i mange byers visioner, og Det Europæiske Kulturhovedstadsprogram er en stor inspirator, fordi kultur

her ikke ses om en afgrænset sektor, men som 'det samlede begreb' og krumtap i en bys selvforvaltning.

Byernes indretning er på ny på dagsordenen. Ikonbyggeri og symbolpolitik har præget tankegangen siden 90'erne. Nu ses ønsker om andre, mere åbne planlægningsprocesser og krav om, at det offentlige rum forstås som byernes samlingspunkt og nye demokratiske rum.

Byerne udfordres til at tænke og agere med urbanitet som afsæt, til at forholde sig til byens offentlige rum som en plastisk form, til at danne nye alliancer på tværs af kulturforskning og -marked, og endda udtænke nye modeller for civilsamfundet.

Der skal tænkes både bredt og højt, når der skal formuleres en målsætning for Århus 2017. Den skal kunne bære byen videre i årene op til og efter 2017 og samtidig være umiddelbart relevant og vedkommende for borgerne i Århus nu og her.

Den kulturelle kortlægning vil allerede i første fase i 2009 med sikkerhed frembringe en række emner til en mulig målsætning. Visionsseminarerne i fase to i 2009 vil naturligt kaste nye overskrifter af sig.

AFKLARING OMKRING DEN KONKRETE MÅLSÆTNING FOR 2017

kommer i fase tre i 2011 som grundlag for selve projektforslaget. Men det står allerede nu klart, at Århus' vision er at kombinere flere typer af målsætninger, som tager afsæt i de meldinger, som allerede er kommet:

- Selve året skal være et omfattende og skelsættende år, hvor kunsten som kerne i samspil med ny teknologi, byens rum og tidens ånd gør, at vi alle mærker byens puls i et berusende, berigende oplevelsesår.
- Processen frem til Kulturhovedstad 2017 skal være med til at forny og styrke dialogen i byen og fremme nye beslutningsprocesser, nye tankemåder og større civilt engagement i byen med borgere og institutioner.
- Der skabes en ny generation af kulturel infrastruktur i Århus, som omfatter det bygningsmæssige, men også det netværksmæssige og skabende. Der skabes langvarige alliancer på tværs af sektorer og mellem byen og omverdenen.
- Byen bliver mere mangfoldig - både i forhold til, hvordan byens offentlige rum opfattes, og i forhold til hvordan byen fremtræder og agerer.
- Århus markerer sig som en by i samklang med sin samtid og med verden og viser, at den vil spille en aktiv rolle og bidrage til en fremtid, hvor menneskelige idealer, forståelse, nysgerrighed og hensyntagen står øverst.

PLANLÆGNING

EUROPÆISKE KULTURHOVEDSTÆDER 1985-2017

ERFARINGER, IDÉGRUNDLAG, VISIONER, PLANLÆGNING OG METODER

PLANLÆGNING OG TIDSPLAN

Planlægningshorisonten for de fleste byer har været mellem to og fire år fra det tidspunkt, den konkrete planlægning startede.

På grund af forskellige udvælgelsesprocedurer af byerne har det været muligt indtil 1999 at planlægge med en længere tidshorisont. København havde således fem år til at planlægge Kulturhovedstad 1996. Fra 2013 er det vedtaget, at de udvalgte byer skal have fire års planlægningsperiode, da EU skal udpege byerne fire år frem i tiden.

En tidsramme på fire år er normalt tilstrækkeligt for selve kulturprogrammet, der skal afvikles. Men fire år er ikke tilstrækkeligt for større byers omlægningsprojekter og større byggeprojekter, og det forklarer delvist, hvorfor man i flere byer tyvstarter planlægning inden. Det sker både for at positionere sig i forhold til eventuelle konkurrenter og for at være på forkant i forbindelse med større infrastrukturelle projekter. Det forklarer desuden, hvorfor visse byggeprojekter færdiggøres efter selve kulturåret i en række byer - eksempelvis Stavangers koncerthus samt kunstmuseet i Liverpool 2008.

Endelig ser man ofte, at byerne opbygger aktiviteter i flere etaper op til kulturåret, og altså ikke venter til selve kulturåret. Denne tendens blev lanceret i København 1996, og er nok accepteret som den mest fornuftige tilgang for at sikre en naturlig udvikling af både indhold, formidling og ikke mindst udvikling af samarbejdsrelationer og kompetencer.

AKTIVITETER OG PROGRAM

Samtlige ECOC afholder omfattende kulturprojekter under selve kulturåret.

I gennemsnit varierer antallet af projekter fra 100 til over 1.000 (Liverpool). Et projekt svarer til en udstilling, en koncertserie eller en festival.

Tæller man antal arrangementer varierer det fra ca. 1.000 til over 25.000. Et arrangement svarer til en enkelt koncert, en enkelt udstillingsdag og lignende.

Nogle kulturhovedstæder definerer programmet meget bredt, andre helt stramt. Eksempelvis havde Liverpool en meget inklusiv taktik og inviterede mange aktører til at påvirke programmet, mens fx Antwerpen og Lille havde et langt mere styret program og en styret tematik.

KVALITET OG ORIGINALITET FREM FOR OMFANG

Århus skal finde den balance, som giver den nødvendige synergi og kritiske masse, men som stadig fastholder et klart programfokus og klar formidling omkring de temaer, man vælger som kerne i programmet. Det er vigtigt med langsigtet planlægning, så alle institutioner og relevante aktører kommer med i en gennemtænkt fælles strategi.

Århus vil i høj grad basere de konkrete projekter og programmer på eksisterende eller nyoprettede institutioner og netværk for at sikre sammenhæng med byens kulturliv og for at sikre, at investeringerne har et længere og bredere perspektiv.

PROJEKTER

Man kunne forestille sig, at programmet for Århus 2017 vil omfatte 250 til 500 projekter med mellem 5.000 og 15.000 enkeltstående arrangementer, svarende til mellem 15 og 50 arrangementer dagligt hele året rundt. Med et gennemsnit på 200 besøgende per arrangement vil det svare til mellem én og tre mio. besøgende til arrangementerne i løbet af året.

Erfaringer fra andre byer viser, at det er bedst med færre men større projekter for at sikre gennemslagskraft og tilstrækkelig volumen til, at programmet appellerer til et stort og mangfoldigt publikum både fra byen, regionen og udlandet.

Som udgangspunkt er det ikke nok at ønske sig et stort program. Snarere må man ønske sig en programserie, der sprænger rammen, udfordrer, men samtidig fremstår som en række gennemtænkte og dygtigt formidlede programmer. Ud over deres individuelle meritter kan de være med til at berøre en række fælles overskrifter og temaer, som skal være bærende for projektet Århus 2017. Et bidrag, der passer til Århus og til Århus i forhold til verden omkring os og i os.

ØKONOMI

EUROPÆISKE KULTURHOVEDSTÆDER 1985-2017

ERFARINGER, IDÉGRUNDLAG, VISIONER, PLANLÆGNING OG METODER

ØKONOMISKE PERSPEKTIVER

udgetrammen for kulturhovedstadsprogrammerne varierer mellem 8 mio. Euro og ca. 150 mio. Euro (København) plus som oftest ekstrabudget til infrastruktur, som varierer mellem 10 og 220 mio. Euro. Forskellen skyldes primært forskelligt ambitionsniveau, byernes forskellige størrelse og omkostningsniveau. Et af de afgørende parametre i forhold til budgetstørrelsen er, om byen står for projektet alene eller om der indgås regionalt samarbejde. Tendensen er, at regionale projekter foretrækkes.

Stavanger er et godt eksempel herpå, da man fra start indgik aftale mellem by, region og stat om fordeling af udgifter. Modellen blev også anvendt i København og blev en samlende faktor i hele Hovedstadsregionen. Ligeledes kan man se vellykkede regionale tiltag i Lille og i det kommende projekt i Ruhr-distriktet, hvor over 50 byer deltager i det største netværksprojekt til dato.

FINANSIERING

Typisk udgør den samlede offentlige finansiering ca. 77 procent (lokal, regional og national) med sponsorbidrag på 13 procent og egenindtægter på de resterende 10 procent. Men finansieringsplanerne er yderst forskellige, og ser man på den 'nordiske model' deles det offentlige bidrag oftest mellem stat og kommune/region.

Anslået kunne et Århus 2017-budget ligge på mellem 40 og 60 mio. Euro, det vil sige mellem 300 og 500 mio.kr.

Et vigtigt aspekt af projektet er at sikre samspil med eksisterende budgetter og projekter, således at man i høj grad bygger på eksisterende ressourcer.

I tidligere kulturhovedstadsprojekter har man typisk brugt ca. 15 til 20 procent til forberedelser og mellem 15 og 20 procent til marketing/formidling. Især her ser man mulighed for samspil med eksisterende budgetter. Mellem 60 og 70 procent anvendes typisk til selve aktiviteterne.

For Århus vil det være realistisk at operere med budgetter på mellem 45 og 65 mio.kr. til forberedelser og udvikling over de ni år (det vil sige 12 til 15 procent af det samlede beløb til PR) samt mellem 200 og 350 mio. kr. til selve programudgifterne. Med andre ord anvendes minimum 65 procent af hele budgettet til program og projekter.

INTERNATIONALT SAMARBEJDE OG NETVÆRK

Et centralt aspekt af ECOCs idégrundlag er at stimulere det kulturelle engagement i Europa.

Fleere samarbejdsmuligheder byder sig, og den endelige strukturering af Århus' europæiske samarbejde må afhænge af, hvilke byer der på en berigende og udfordrende måde kan spille sammen med Århus i årene op til og efter 2017. Dette kunne f.eks. være byer, der har været eller skal være kulturhovedstad i årene omkring 2017. Her er det oplagt, at man etablerer et samarbejde med Cypern, som ligeledes skal være kulturhovedstad 2017, gerne med udgangspunkt i projekter, der forholder sig til Middelhavets kunst og kultur.

Der tegner sig andre stærke muligheder: Man kunne sætte f.eks. nordiske eller baltiske byer - kulturhovedstads-, venskabs- eller større havnebyer i fokus. Stavanger er kulturhovedstad i 2008, Vilnius i 2009, Turku og Tallinn i 2011, en by i Sverige i 2014. Århus har Bergen, Göteborg og Turku som skandinaviske venskabsbyer.

Ifølge rapporter for ECOC er det et tilbagevendende problem, at man ikke i høj nok grad udnytter kulturåret til at skabe langsigtet internationalt samarbejde og relationer. Kulturhovedstadsprogrammet lægger op til opprioritering af deltagelse i både bilaterale og især multilaterale netværk, strukturer, projekter, samarbejdsaftaler med videre, som bevirker at byen og regionen tænker og agerer i det 'europæiske rum'.

Som en del af den kulturelle kortlægning, der gennemføres i 2009, skal der udarbejdes en oversigt over allerede eksisterende netværk på kulturområdet, på uddannelses- og forskningsområdet, indenfor erhvervslivet, turismen og i civilsamfundet generelt.

Allerede i indledningsfasen (2008 - 2012) tages initiativ til internationalt fremmede aktiviteter. Der vil fx være en række udvekslingsbesøg, der involverer partnere i Århus, som vil afklare potentiale for samarbejde i de pågældende byer. Fx Amsterdam, Rotterdam, Berlin, Essen, Vilnius, Turku, Tallinn, Göteborg, Marseilles, Istanbul, Bruges, Lille og Graz.

PROCESSEN

PROCESSEN MOD ÅRHUS 2017

FASE 1

KULTUREL KORTLÆGNING AF ÅRHUS: "HVOR ER ÅRHUS?"

FORBEREDELSE: AUGUST - DECEMBER 2008

GENNEMFØRELSE: JANUAR - NOVEMBER 2009

PRÆSENTATION/OFFENTLIGT PROGRAM: JANUAR - MARTS 2010

Århus Kommune lægger op til, at et ambitiøst kortlægningsarbejde skal danne baggrund for udviklingen i byen. Der er tale om en 'kulturel kortlægning,' der skal kortlægge ikke alene byens fysiske træk, men dens identitet og karakter, ressourcer, netværk og potentiale. Der skal benyttes alternative målingsmetoder, så ånden i byen, kommunikation og samarbejde mellem mennesker i byen, sanser og symboler i byen med videre kan indfanges.

Der iværksættes i 2009 en række kortlægninger, som tilsammen tegner et billede af Århus som den komplekse størrelse storby, den er. Hvordan ser byen ud udefra gennem turistens øjne, eller set fra København - eller fra Berlin?

Hvordan ser Århus ud for indvandrere eller en ung studerende, der flytter til byen?

Hvordan måler Århus sig i forhold til andre danske byer, når det handler om kulturfaciliteter, aktiviteter og ressourcer?

Hvilke kvaliteter har byen for os som borgere, hvilke steder er vigtige for os, hvilke historier om byen husker vi? Hvordan træder byens fysiske karakterer frem - hvor er åndehullerne, hvordan er ruten i gåturen, hvor ses flotte eller spændende kig og 'vista'.

Hvor findes det grummeste sted i Århus, hvad mangler byen og hvor skal der rettes op? Hvor mange mennesker arbejder med kreativitet og udvikling i Århus, og hvordan hænger de kreative miljøer sammen?

Hvilke historier, symboler, handlinger eller værdier giver Århus sin særlige karakter? Hvad er særligt ved din bydel?

Hvordan kan Århus måle sig med andre større byer i forhold til kulturens infrastruktur og kulturelle aktiviteter?

De tre overordnede kortlægninger

- Århus set udefra
- Århus set indefra
- Århus kulturelle styrker og kapacitet

- fulgt op af en række tematiske kortlægninger

- Århus fra børnehøjde
- Århus som en mangfoldig by
- Århus som et fysisk sted
- Århus som kreativ by og vidensby
- Århus som kulturby
- Århus som demokratisk og social by

Formidlingsaspektet er meget vigtigt. Resultaterne præsenteres i form af workshops og debatter - og at der produceres omfattende materiale i både digital og trykt form.

Projektet vil inddrage både kulturliv, skoler og uddannelsesinstitutioner, forretninger, frivillige foreninger, organisationer, virksomheder, netværk, medier samt mange individuelle borgere i forhold til workshopaktiviteter, udstillinger med mere.

Der arbejdes med mange forskellige metoder: Statistiske interview-metoder, brugeranalyser, workshops, fokusgrupper samt kreative aktiviteter såsom fortællinger, foto-maraton, åbent hus-arrangementer, byvandring, hemmelige middage og kunstinstallationer. Kun fantasien sætter grænser.

PROCESSEN

PROCESSEN MOD ÅRHUS 2017

FASE 2

VISIONER FOR ÅRHUS 2017

FORBEREDELSE: JANUAR - MARTS 2010

AFHOLDELSE: APRIL - JUNI 2010

PUBLIKATIONER, MEDIER: LØBENDE

15 - 20 STØRRE VISIONSSEMINARER MEDMELLEMLIGT 100 OG 200 DELTAGERE

I 2010 gennemføres en serie åbne seminarer og workshops, som skal beskæftige sig med fremtiden - både i forhold til 2017, men også i forhold til Århus i det hele taget - og i forhold til den tid, vi befinder os i. Væsentlige aktører inviteres til at deltage i seminarerne og et vist antal pladser holdes åbne for interesserede.

Vi tror, at der skal 'vingesus' til, og vi tror, at der er mange, der drømmer. Vi vil gerne høre, se og diskutere disse drømmebilleder. Et stykke anvendt fremtidsforskning.

Man kan forvente en række offentlige visionsseminarer, hvor tidens store emner vendes. Her skal diskuteres tværgående emner som klimaforandringer og den bæredygtige by, demokrati og civilsamfund i fremtiden, globalisering og storbyer, mangfoldighed og identitetskomplekset i storbyerne, Europas fremtid.

Samtidig vil en serie seminarer tage udgangspunkt i kunst, kultur, arkitektur, medier, turisme, oplevelses-

industri og vidensindustri, hvor fokus bliver på nybrud og nytænkning - både i forhold til indhold, men også i form af nye formidlings- og arbejdsformer. Vi forestiller os samtidig, at vi ser på en række mere fagligt afgrænsede emner, som f.eks. byens rum, kunsten i samtiden, hybridkultur eller storbyernes fortid.

Vi opfordrer til at arbejde med fremtidsscenerier og drømmebilleder for det nære og det globale. Særligt at man tør arbejde med begrebet utopier, og at rigtigt mange deltager og bidrager med deres drømmebilleder af byen.

Hertil kommer udspil fra forskere, forfattere, politikere med videre: Hvilke pejlemærker er væsentlige for et projekt, som i sidste ende skal være en manifestation af den samlede bys forholdene sig til omverdenen?

Vi ser et oplagt samarbejde med byens uddannelsesinstitutioner, videns- og forskningscentre, medie- og kulturinstitutioner i denne fase samt både nationale og internationale samarbejdspartnere.

FASE 3

ÅRHUS 2017 VÆRKSTED

FORBEREDELSE: JUNI - AUGUST 2010

AFHOLDELSE: SEPTEMBER - DECEMBER 2010

Fase 3 er en løbende proces med input fra visionsseminarer og fra den kulturelle kortlægning, men også med konkrete udspil til projekter, initiativer og idéer fra mange forskellige steder.

Her skal sættes fokus på programområder og valgte temaer for at udvikle projekter og initiativer til Århus 2017.

Der skal gøres brug af eksisterende såvel som særlige fora, der oprettes for at gennemføre dette arbejde. De forskellige fora skal generere konkrete idéer og skitsere idéer til mulige programprojekter.

Der vil både være tale om værksteder, der mødes flere gange og værksteder som skal indsamle idéskitser og forslag udefra.

Der skal ligeledes være fokusværksteder, der arbejder med finansieringsplaner, herunder sponsorstrategier, samarbejdsstrategier, alliancer i både region og nationalt, markedsføring og kommunikationsstrategi samt værksteder, der udarbejder det endelige logo og design for Århus 2017.

Der forventes mellem 10 og 15 værkstedsgrupper samt et antal ad hoc værksteder, som beskæftiger sig med idégenerering.

PROCESSEN

PROCESSEN MOD ÅRHUS 2017

FASE 4

PROJEKTFORSLAG FOR ÅRHUS 2017

FORBEREDELSE: JANUAR - JUNI 2011

FREMLÆGGELSE OG LANCERING: JULI - SEPTEMBER 2011

De eksakte datoer er afhængige af den endelige vedtagelse fra Kulturministeriet og EU. Efterfølgende skal forslaget evt. bearbejdes efter drøftelse med EU's udvælgelseskomité:

Bearbejdelse af forslag januar - juni 2012

Sekretariatet sammenskriver et projektforslag for Århus 2017 samt en officiel ansøgning til EU. Udvalget sker i to faser og det første udkast indleveres mellem august og oktober 2010. Det bearbejdede forslag indsendes medio 2012, hvor efter komitéen skal meddele sin beslutning inden udgangen af 2012.

Samtidig skal der ske en etablering af den organisation, der skal stå for projektets gennemførelse i årene 2013 til 2017. Der vil være tale om videreførelse af et antal arbejdsgrupper, som fortsat skal

arbejde med de mere strategiske og tværgående linjer i projektet og desuden de mere konkret projektbaserede linjer.

Lancering og offentliggørelse af forslag juni - december 2012

Udover selve ansøgningen satser vi på at udgive en bog og digitalt følgemateriale med fokus på selve ansøgningsprocessen. Samtidig søges en række formidlingsaktiviteter til at bakke forslaget op, herunder udstillinger, events samt utraditionel præsentation af idéer til Århus 2017 i samarbejde med mange partnere.

Disse aktiviteter finder ideelt set sted i løbet af sommeren 2012 og kulminerer i efteråret 2012, hvor et muligt samarbejde med Århus Festuge eventuelt kunne være en oplagt ramme for den offentlige lancering.

FASE 1-4

STRATEGISKE ALLIANCER OG NETVÆRK

Opbygning af alliancer og partnerskaber er grundlæggende for projektet. Målet er en decentral, engagerende og aktiverende proces og deltagelse. Disse alliancer skal etableres allerede fra fase 1.

Dels vil vi invitere oplagte partnere til at indgå i den skitserede proces og dels vil vi afsøge mulige partnerskaber direkte, herunder:

- Den regionale alliance, hvor kultur-, medie- og vidensinstitutioner inddrages, og hvor der samtidig samarbejdes med både kommuner og region omkring projektet.
- Samarbejde på nationalt plan: Institutioner, medier, ministerier og landsdækkende organisationer.

■ Internationale alliancer med en række byer, som samarbejder med Århus 2017 på programmæssigt niveau, og som vil bakke initiativet op. Her er der tale om både tidligere og kommende kulturhovedstæder samt andre byer.

■ Alliancer med erhvervsliv og medier etableres dels via engagement i ovenstående proces på alle niveauer, dels i forhold til inklusion i selve organisationen og dels i forhold til udarbejdelse af samarbejdsstrategier og marketingsstrategier.

■ Alliancer i forhold til en marketingsstrategi, turisme og den internationale lancering af projektet. Her vil man samarbejde med byens og regionens eksisterende partnere for at sammentænke og sammenkoble planer og sikre samspil og synergi.

PROCESSEN

PROCESSEN MOD ÅRHUS 2017

FASE 2-4

ORGANISATION OG FORA

SEKRETARIATET FOR ÅRHUS 2017 hører under Kulturforvaltningen i Århus Kommune og er tovholder på processen indtil ultimo 2012. Der er tale om en mindre enhed.

ÅRHUS 2017 ORGANISATION

Det forventes, at der skal dannes en selvstændig organisation, der får ansvaret for at gennemføre 2017-projektet. Organisationen skal etableres, så den kan træde i kraft senest 1. januar 2013.

FØLGEGRUPPE

I efteråret 2008 tages stilling til oprettelsen af en kommunal følgegruppe, som vil mødes jævnligt for at sikre en løbende sammenhæng med øvrige kommunale forvaltninger og satsninger. Gruppen kan eksempelvis mødes hver fjerde måned.

VIDENS- OG KONTAKT FORUM

I foråret 2009 etableres et større videns- og kontaktforum, som indtil 2012 skal sikre, at projektet har forbindelse til de relevante miljøer, institutioner og sektorer. Her vil man invitere en række personer, som er centralt placeret i disse miljøer til at arbejde med at udvikle projektet. Det drejer sig nærmere betegnet om kunst- og kultur-miljøet i hele sin bredde, IT- og innovationsmiljøet, by- og miljøsektoren, turisme, erhvervsudvikling og medier. Forummet vil senere i processen have mulighed for at danne mindre celler og knytte flere personer til i kortere eller længere perioder.

NETVÆRK

Udover de mere formelle fora, skal der i de kommende år opbygges et netværk via de procesaktiviteter, der sættes i gang. Et website, der lanceres januar 2009, samt et mailbaseret nyhedsbrev skal holde det stigende antal partnere orienteret om projektets udvikling og om tiltag i relation til Århus 2017.

Vi gør opmærksom på, at Århus 2017 ingen mulighed har for at yde støtte til konkrete kulturprojekter inden 2012, og der henvises til de eksisterende kulturstøtteordninger, som kan ses på: http://www.aarhuskommune.dk/portal/borger/kultur_fritid/kultur/stoette_og_puljer